

Ook in den Raad is de meening verkondigd, dat de groote verdiensten van WERTHEIM SALOMONSON „gelegen zijn in de electrotherapie, radiographie enz. en niet in de neurologie". Op dezen grond kwamen een aantal raadsleden er tegen op, het volledig onderwijs in zenuwziekten aan hem toe te vertrouwen.

Wat het meest moet verwonderen, is wel, dat onder deze leden ook geneeskundigen waren. Zij hadden kunnen en, in verband met hun voorstel, moeten weten, dat WERTHEIM SALOMONSON vóór alles neuroloog is en zich zelf ook in de eerste plaats als zoodanig beschouwt. Gemakkelijk hadden zij zich kunnen doen inlichten omtrent de plaats van WERTHEIM SALOMONSON in de neurologische wereld. Zij zouden hebben ervaren, dat deze plaats een zóó eervolle is, dat elke universiteit het zich een geluk zou rekenen, hem te verwerven als hoogleeraar der neurologie..

Ik heb gelegenheid gevonden, na te gaan, wat op neurologisch gebied van zijn hand is verschenen en vond een reeks van meer dan vijftig artikelen. Hieronder zijn klinische mededeelingen; maar daarnaast een aantal stukken van buitengewone beteekenis en met nieuwe vondsten. Ik noem hier de verplaatsing van het motorisch punt als beginverschijnsel der ontaardingsreactie; een klinisch teken van onvolledige radialisverlamming; beroepsatrophiën van diamantklovers, van goudsmeden, van steendrukkers; onderscheidingsteekenen tusschen supra- en infranucleaire oculomotoriusverlamming; het wezen der ontaarding; onderscheidingsteekenen tusschen organischen en functioneelen clonus; het wezen der diepe reflexen. Het had aan raadsleden niet onbekend behoeven te blijven, dat WERTHEIM SALOMONSON als eenig Nederlander een aantal neurologische hoofdstukken bewerkte in LEWANDOWSKY's groote handboek der neurologie.

Is ons eigen land zóó groot, dat het geneeskundigen-raadsleden onbekend moest blijven, dat hij vier jaar lang redacteur is geweest van de *Psychiatrische en Neurologische Bladen*; dat hij twee jaar geleden voorzitter was van de Amsterdamsche Neurologenvereeniging; dat hij op dit oogenblik nog voorzitter is van de wetenschappelijke vergaderingen der Psychiatrische en Neurologische Vereeniging?

Deze man nu, onder zijn vakgenooten geëerd als weinigen, werd in en buiten den Gemeenteraad van Amsterdam aan het publiek voorgesteld als een tweederangs-neuroloog!

Ik richt thans een verzoek tot collega G. BELLAAR SPRUYT. Als raadslid heeft deze zich, omtrent de door curatoren voorgestelde candidaten, doen inlichten door prof. JELGERSMA. Daar hij behoorde tot hen, die WERTHEIM SALOMONSON niet den juisten man achten om aan het hoofd der zenuwkliniek te staan, richt ik bij deze tot hem het verzoek, zich door JELGERSMA eveneens te doen voorlichten omtrent de beteekenis van WERTHEIM SALOMONSON als neuroloog, en van den uitslag mededeeling te doen aan den Raad van Amsterdam.

Amsterdam, 5 October 1915.

H. BURGER.

HET EVENWICHT DER GESLACHTEN?

I.

Vóór ongeveer 7 jaar klaagde een patiënt mij zijn nood over het feit, dat hij steeds dochters en nooit een zoon kreeg. Ik vertelde dien patiënt toen, dat ik wel waargenomen had, dat in den regel dochters geboren worden, indien tijdens de conceptie de vader sterker van constitutie was dan de moeder en dat, omgekeerd, jongens geboren worden, indien de moeders sterker van constitutie waren dan de vaders. Na ruim een jaar kwam patiënt mij zeer verheugd mededeelen, dat hij mijn *raad* met goed gevolg had toegepast en dat hem een zoon geboren was. Bij zijn geschiedkundige studies betreffende het Napoleontische tijdperk was hem gebleken, dat mijn waarnemingen

z. i. juist waren, en daarna was hij — als onverwacht gevolg van mijn mededeeling — er toe overgegaan zich te verzwakken door het veelvuldig toepassen van den coïtus interruptus en op andere wijzen. Toen hij meende eindelijk wel zwakker te zijn dan zijn wederhelft, slaagde hij er in, een zoon bij haar te verwekken!

Hiervan heb ik den collega, die patiënt later behandelde, mededeeling gedaan; deze was nóg sceptischer gestemd dan ik over het verband tusschen de geboorte van een zoon en de voorafgaande verzwakking.

Wij vernemen thans, dat ook nu in de oorlogvoerende landen, dus daar waar vele vermoeide, verzwakte of uitgeputte mannen zijn, het aantal geboorten van jongens betrekkelijk bijzonder sterk is toegenomen. Ik geloof, dat collega EDEL (zie bldz. 1709 van dit *Tijdschrift*) ten onrechte veronderstelt, dat hier een hoogere natuurkracht onder eerbiediging van de staatkundige grenzen der oorlogvoerenden ondoelmatig werkt. De eigenschappen en hoedanigheden van het toekomstige individu, en dus ook zijn geslacht, moeten afhangen van de hoedanigheden van de eicel en der spermacel op het oogenblik der conceptie, en dus ook van den toestand der ouders op dat oogenblik.

Wat hier onder een zwakkere constitutie verstaan moet worden, is moeilijk te zeggen; het is een betrekkelijk begrip, waarbij zoowel rekening gehouden moet worden met den leeftijd der moeder, met de levenswijze van den vader, als met alle andere factoren, die invloed op de constitutie uitoefenen kunnen en die wij dikwijls niet bij machte zijn nader aan te geven, voornl. omdat het hier een verschil betreft.

Amsterdam, 3 October 1915.

CH. BLES.

II.

Onder normale omstandigheden worden in Europa (met uitzondering van de Balkan-staten) meer levende jongens dan levende meisjes geboren. Het aantal doodgeboren jongens overtreft dat der doodgeboren meisjes nog meer. Bij ontijdige baringen en miskramen is het aantal mannelijke vruchten zeer veel grooter dan dat der vrouwelijke, en wel in een verhouding van ongeveer 140 : 100. Wanneer nu — onder den invloed van buitengewone omstandigheden — het aantal levend geboren jongens dat der levend geboren meisjes meer dan anders overtreft, *kan* dit veroorzaakt zijn door een geringer aantal miskramen. Zou de grootere belangstelling, die de zwangere vrouw in oorlogstijd ondervindt, niet een factor kunnen zijn, die het aantal miskramen doet verminderen?

Groningen, 3 October 1915.

G. C. NIJHOFF.

DE MACHT IN ONZE AFDEELINGSZIEKENFONDSEN.

Tegenover collega SNOECK HENKEMANS kan ik kort zijn. Wij spreken blijkbaar langs elkaar heen. Onze meeningen over minimum, maximum en het daartusschenliggende normale schijnen te verschillen.

Mogelijk kunnen wij de gedachtenwisseling vruchtbaarder voortzetten in de commissie van voorbereiding voor de verdere plannen, waarin hij, naast mij, met eenige anderen is benoemd. Intusschen zij uitdrukkelijk vastgesteld, dat collega SNOECK HENKEMANS mij niet kan aanwijzen, waar en wanneer en op welke algemeene vergadering omtrent de macht in onze afdelingsziekenfondsen *ooit één voorstel is gedaan, ooit één besluit genomen*.

Utrecht, 4 October 1915.

Dr. A. SCHUCKINK KOOL.

DE BELOONING DER GEMOBILISEERDE COLLEGA'S.

Uit zeer betrouwbare bron verneem ik, dat artsen met militaire verplichtingen niet in aanmerking komen voor de open betrekkingen van gemeente-arts te 's Gravenhage;